

ZILVER BLAD

- 04 *Water, een kostbaar goedje*
- 07 *Grootouders/kleinkinderen: nieuwe match?*
- 08 *'Vrouwelijk' leiderschap*
- 10 *Iedereen digitaal mee!*
- 12 *Huren anders bekeken*

Het evenwicht Bewaren...

Ook al blijft corona ons achtervolgen, we laten ons als GroenPlus niet doen. Jammer genoeg moesten we de voorbije maanden bijna alle activiteiten opschorten of uitstellen. We gingen online vergaderen, met alle perikelen daaraan verbonden. Onze Nieuwsbrief kreeg een andere wending en ook naar het Zilverblad werd/wordt –dat hopen we toch!– met meer interesse uitgekeken.

Net als in de zomer kunnen we in dit herfstnummer niet aan corona voorbijgaan. Maar in tegenstelling met sommige media hebben we ook oog voor andere zaken die ons bezighouden. Op die manier proberen we ons evenwicht te bewaren.

Eerste keer Zilverblad?

Je bent lid van Groen en ouder dan 55. Dan ontvang je dit blad en ook de digitale nieuwsbrieven van GroenPlus. Waarom? Op je 55ste heb je veel ervaring opgebouwd. Kinderen hebben het ouderlijk nest verlaten. Je krijgt kleinkinderen. Je pensioen komt stilaan dichterbij. Je bekijkt opnieuw je maatschappelijke engagementen. Op die veranderende situatie wil GroenPlus, de ouderwerking van Groen, inspelen. Met allerhande interessante activiteiten.

Als actief lid van Groen kan het zijn dat onze werking nog niet bij je aantikt. Geen probleem. Misschien ontvang je ook liever geen papieren Zilverblad (*) in je bus; of onze digitale nieuwsbrief, bij gebrek aan tijd bv. Geef dan een seintje aan eindredacteur walter.decoene@telenet.be.

(*) Zilverblad kan je ook lezen op onze website www.groen-plus.be, onder de rubriek 'Het kan anders'.

Hugo Van Dienderen
ondervoorzitter

Een vleengje poëzie

De cyclus

*De wind giert
de pannen van het dak
zaait storm
oogst angst*

De wind valt

*De zon klimt uit
een donkere nacht
schroeit en warmt,
zoekt terug
de kracht van de nacht*

*De maan speelt met wolken
spiegelt een slapende zon
klein of groot, vroeg of laat
Baken in het duister
langs het licht van de nacht*

*Sterren stelen de show
Een jongen gaat slapen
een ster kruipt mee
onder het laken*

*De jongen wordt wakker
als man*

De maan is een banaan

*Uit 'Zonder Grenzen',
een dichtbundel die Joris
uitgaf in eigen beheer
Meer weten?
joris.willaert@gmail.com*

'Belangrijk waar je wieg staat'

© Lucien Vandenbroucke.

Anne Mie Descheemaker en Lucien Vandenbroucke woonden 37 jaar in het landelijke Ledegem.

Grote tuin, ecologische groenten en fruit, bijtjes die voor de bevruchting zorgden. Maar dan eiste de leeftijd zijn tol en gingen ze kleiner wonen. In een flat met daktuin en zicht op wat Izegems water en groen. Lucien en Anne Mie kleuren diepgroen, maar in tijden van ziekte en zorg staan we ook even stil bij Anne Mies jaarlijkse missie, als verpleegster in Afrika.

Anne Mie: Lucien en ik kwamen allebei uit een katholiek nest, sociaal bewogen en vrij kritisch ingesteld. Via Luc Versteylen leerden we 'Anders gaan leven' kennen. We zetten niet direct de stap naar die nieuwe beweging, want we wilden 'onafhankelijk' zijn. Pas rond 1990 werden we effectief lid en Lucien engageerde zich lokaal. In die periode werkte ik als zelfstandig verpleegkundige en met een gezin van 4 kinderen had ik mijn handen vol.

Anne Mie volgde Agalev van aan de zijlijn, maar bij de verkiezingen van 1999 kwam daar plots verandering in. Uit overtuiging, maar zonder concrete ambitie, stelde ze zich kandidaat en werd out of the blue lijsttrekker voor Kortrijk/Roeselare/Tielt. Onverkiesbaar dacht ze, maar dat was buiten de dioxinecrisis gerekend. West-Vlaanderen kreeg voor het eerst een verkozenen.

Anne Mie: Ik schafte me het boek 'België voor beginners' (van Johan Vande Lanotte!) aan en bereidde me in ijltempo voor op mijn onverwachte opdracht. In de commissie Volksgezondheid werkte ik, onder leiding van Magda Aelvoet, mee aan de wetten op de patiëntenrechten, euthanasie en palliatieve zorgen.

Na de desastreuze verkiezingen van 2003 -Agalev verloor toen alle gekozenen- zat Anne Mies parlementaire carrière erop. Ze keerde niet terug naar de thuiszorg, maar koos voor het onderwijs, specifiek de opleiding thuis- en bejaardenzorg, met zowel theorie als praktijk. En dat hield ze vol tot haar pensioen.

Anne Mie: Dat was ook het moment om een diep gekoesterde jeugdwens te realiseren. Ik droomde altijd al van ontwikkelingswerk, dus sloot ik mij aan bij een kleine vzw. Sindsdien ga ik één à twee keer per jaar als verpleegkundige met een medisch team naar Afrika. Zo waren we al in Congo, Burundi, Tanzania, Marokko en Ethiopië. Elke deelnemer werkt uiteraard gratis en betaalt zijn eigen ticket. Onze hulp is heel concreet. Mensen in probleemgebieden de kans bieden om weer in te staan voor hun eigen levensonderhoud. De nood blijft echter groot en bij elke missie moet je mensen ontgoochelen.

Elke missie is dus confronterend. Ze versterkt ook het besef hoe belangrijk het is waar je wieg staat.

Anne Mie: Daardoor heb ik extra begrip voor vluchtelingen en asielzoekers en ben ik lid geworden van Askovi in Izegem, een groep vrijwilligers die zich inlaat met de opvang van nieuwkomers. Ik sta in de kerngroep en beheer mee de Facebookpagina.

Hoe beleven Anne Mie en Lucien corona?

Anne Mie: Lucien is hoog risicodragend, dus zijn we al 5 maanden aan ons kot gekluisterd. De sociale contacten vallen weg, de engagementen liggen grotendeels stil, de wereld wordt erg klein. En de twee missies van 2020 vallen natuurlijk weg. In mei zou ik naar Madagascar gaan en dit najaar naar Zuid-Marokko. Intussen word ik weer een jaartje ouder en diep in mij leeft de schrik dat ik dergelijke missies niet langer zal aankunnen.

Water, een kostbaar goedje (1)

© Rita Van de Voorde

Vlaanderen is één van de slechtste regio's in Europa qua watervoorziening per persoon. Dat heeft er alles mee te maken dat alsmaar meer zoet water gebruikt wordt en dat de reserves minder snel aangevuld raken. Elke druppel telt, maar over welk water spreken we?

Leidingwater en hemelwater

Het ene kun je zonder probleem drinken; het andere is voor veel geschikt, maar niet voor menselijke consumptie.

Vlaanderen moet dringend werk maken van een waterbeleid en dat effectief uitvoeren, willen we zowel een teveel als een tekort voorkomen. Tot nu toe werd vooral werk gemaakt van afwatering en drooglegging. In een brongebied als de Vlaamse Ardennen werden bronnen ingeploegd. Nu zijn we eraan voor de moeite: onze bodem verdroogt. Door de vele verharding kan hemelwater onvoldoende indringen en

wordt het onvoldoende opgevangen. Vandaar dat onze reserves niet meer aangevuld geraken. Bij recente wegenwerken werd het hemelwater vertraagd afgevoerd, maar niet gebufferd voor eventueel hergebruik. Het blijft... zoet water naar zee dragen.

Hemelwater is geschikt voor gebruik in huishoudens, gemeenten en bedrijven. Denk maar aan carwash, boom- en plantenkwekerijen, landbouwbedrijven en veel andere. Gemeenten, bedrijven en landbouwers gebruiken veel water, maar ze hebben niet altijd het supergezuiverd leidingwater nodig. Gezuiverd afvalwater heet *effluent* en kan bij een plaatselijk zuiveringsstation van Aquafin afgehaald worden.

Daarnaast zijn er ook bedrijven die zelf geïnvesteerd hebben in wateropvang en recuperatie van gebruikt water.

Badwater wordt plantenwater

Licht verontreinigd afvalwater, dat o.a. nog zeepresten bevat, wordt *grijswater* genoemd. Zelfs als particulier kan je met *grijswater* nog iets doen. Leg na een bad een tuinslang in de kuip, leid het andere eind tot in de tuin, zuig even aan het uiteinde, wacht enkele seconden en laat je bad leeglopen in de aarde, op het gazon of in een plantsoen. Als je geen gels of badschuim gebruikt,

zal je je planten niet ... om zeep helpen. Ook het spoelwater van de groenten in de keuken kan je een tweede keer gebruiken, om planten te begieten bij voorbeeld.

Bemalingswater

Bemalingswater is het water dat bij bouwwerken tijdelijk wordt opgepompt. Het mag niet in de riool terechtkomen. De exploitant is verplicht het opgepompte grondwater te laten infiltreren buiten de onttrekkingszone, of te lozen via een regenwaterafvoerstelsel naar een waterloop. Voor lozing in de riolering van meer dan tien kubieke meter moet je toelating vragen aan Aquafin en een heffing betalen. Maar staat er een teller op het water dat wegloopt? Is er controle? Als je de slang volgt die naar de riolering loopt, al dan niet hemelwater en rioolwater gescheiden, weet je wel beter.

Is het waterprobleem misschien nog niet doorgedrongen tot de bouwsector? Vraag is eerder of een perceel geschikt is om op te bouwen, als er veel grondwater moet weggepompt worden. Water dat aan de bodem onttrokken wordt, kan de grondstabiliteit in de omgeving veranderen, met als gevolg dat de bodem inklinkt en gebouwen in de buurt gaan scheuren en verzakken.

Groene Delle gered?

© Liesbet Croughs

Hoe lang nog kunnen de 'captains of industry' van VOKA naar geloven onvervangbare biotopen inpalmen en wegbetonnen? Essers kreeg in Genk een boskapvergunning, ondanks geschikte alternatieven en zelfs na massaal protest. Is de Groene Delle hetzelfde lot beschoren en gaat 23 ha hoogwaardige natuur alsnog voor de bijl... of keert eindelijk het tij?

Een unieke biotoop is de Groene Delle alleszins. Met ongerept elzenbroek, veen, trilveen, zeggevegetaties en een eikenbos met knoteiken van meer dan 200 jaar oud. Dik 90% van de Groene Delle is volgens de biologische waarderingskaart waardevolle tot zeer waardevolle natuur. Niet te compenseren, zoals het MER (MilieuEffectenRapport) ook aangeeft. Meer weten? Bekijk het filmpje van Actiegroep Groene Delle en de **Grootouders voor het Klimaat** op hun website.

Zij bleven alleszins niet bij de pakken zitten. Ze organiseerden wandelingen, er kwam een bewegwijzerd parcours, een petitie die maar liefst 34.000 handtekeningen opleverde en een open brief aan het Hasselts stadsbestuur. De 'Dwaze Grootouders' hielden waken tijdens de Hasseltse gemeenteraad. Creatieve opa's en oma's beklommen tussendoor ook hun ladders om een sprekende-bomenstrip te realiseren. En de Limburgse Groene parlementairen maakten een filmpje met alternatieve locaties voor industrie langs het Albertkanaal. VOKA reageerde ongerust op TVL: "Ach, 34.000 handtekeningen... die petitieondertekenaars zijn wat groene jongens, die zich druk maken over een plek waar toevallig een boom op staat".

Tenslotte lanceerden de actievoerders de oproep om massaal bezwaar in te dienen bij de Vlaamse overheid. Milieuverenigingen Bond Beter Leefmilieu, Bos+, Greenpeace, Natuurpunt, Vogelbescherming Vlaanderen en het WWF besloten om dat samen te doen, en haalden daarmee zelfs het VRT-nieuws. Lokaal werden al 1465 bezwaarschriften geteld. Op het Vlaamse aantal is het nog wachten.

Maar zie. Die groene oudjes bleken intussen een en ander in beweging te hebben gebracht. Op 10 juli gaf UNIZO-voorzitter Lodeweyckx in de pers plots te kennen dat 'de tegen-

stelling tussen ecologie en economie totaal achterhaald is en open ruimte en natuur juist direct en indirect voor ontzettend veel werkgelegenheid zorgen. De afspraak die tien jaar geleden rond de Groene Delle gemaakt werd, dat zouden we nu niet meer doen. We moeten slimmer omgaan met open ruimte en natuur.' UNIZO ziet Limburg zelfs als koploper van de Green Deal. Limburg moet de ambitie hebben om de meest duurzame provincie te worden. Dat betekent het geweer van schouder veranderen, als het gaat over het innemen van open ruimte en het opofferen van natuur. De Groene Delle is bovendien als waterwinningsgebied -wetende dat we in de toekomst meer te maken krijgen met droogte en waterschaarste- en ook als natuurgebied -denk aan het netwerk van wandelwegen in de provincie- van economisch belang."

Ook minister Demir twijfelt. Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen wil bestaande bedrijvzones beter benutten om de schaarse open ruimte te bewaren. Het Klimaatplan wil koolstofvoorraden vasthouden, in de eerste plaats in bestaande bossen en wetlands. En haar eigen Vlaamse waterplan -de Blue Deal- wil de natuur natter maken en weilanden omzetten tot moeras. UNIZO-Limburg heeft de ecologische reflex al omarmd en is daarin ambitieus. Wat houdt de minister dan nog tegen?

Het corona-monster

© Walter Decoene

Is corona de reïncarnatie van Gorgo, dat monsterachtig vrouwelijk mythologisch wezen wier aanblik de beschouwer deed verstenen? Een onzichtbare drone die virus-sen spuwt uit zijn tentakels? Een virus, ontwikkeld door een onbekende grootmacht en met nietsvermoedende reizigers meegegeven met de stempel op hun uitreisvisum?

Is er een lezer van dit blad die eraan denkt om aan een van deze theorieën enige aandacht te schenken?

24 maart 2020. De wintergriep is afgekald, een gevaarlijk virus gooit het leven overhoop. De zon ketst af op de vruchtbotten van de bomen, die na een winter die eerder deed denken aan een natte doodgrijze herfst, nu gevaarlijk vroeg willen ontluiken. De zon lucht de mensen op.

Toch jammer dat alle cafés en andere populaire ontmoetingsplaatsen nu gesloten zijn. Lockdown. De wet geldt voor iedereen. Ook de oudjes in rusthuizen mogen geen bezoek ontvangen. Ze proberen de situatie te begrijpen zolang ze dat nog kunnen. Binnenblijven is de boodschap. 'Blijf in uw kot', 'Also sprach' niet 'Zarathoestra', maar de Minister van Volksgezondheid.

De klassieke discussies op café, door dorpsfilosofen aangestoken, zijn tijdelijk opgeschort, maar zullen terugkomen. Over enkele weken? Maanden? Niemand weet hoeveel. Tapkast, tafels, stoelen en binnenmuren ondergaan de stilte.

Is het dan toch waar dat West-Vlamingen een speciaal volk zijn? Ze werken hard om 'het goeie West-Vlaamse leven te beleven', zoals de Krant van West-Vlaanderen, mijn krant, wekelijks aan zijn lezers probeert te bewijzen. Een aantal 'ongelovigen' manifesteert zich door de lockdown te minimaliseren. Op een week tijd zijn drie cafés in één dorp betrap en beboet, omdat er clandestien klanten werden bediend. Achter gesloten gordijnen. De 72-jarige madam van een van die cafés heeft een uitleg. 'Ik kan de meinschen die aan de deure komen bellen en die dust hen, toch nie butten loaten stoon.' Ze zegt

er ook nog bij –ze is gelovig katholiek– 'dat de dorstigen laven een van de Zeven Werken van Barmhartigheid is'. Het geloof kost haar € 4000, de maximum boete.

Een volksfeest op straat in Izegem wordt aangevoerd door de burgemeester die aan de journalist van dienst vertelt 'dat het allemaal niet zo erg is'. Die burgemeester is niet rood of groen (de boosdoeners), ook niet blauw, maar behoort tot de partij die al jaren pleit voor 'De kracht van verandering'. De dominantste verandering is de overgang van leven naar dood.

'Elk volk kiest de leiders die het verdient', een vrije vertaling van 'Toute nation a le gouvernement qu'elle mérite', van de Franse contrarevolutionair Joseph de Maistre (1753-1821). Die slogan kan je ook omgekeerd interpreteren. 'Elke leider kneedt zijn volk'. Een Donald Trump-onderdaan maakte van zichzelf een filmpje en postte het op Facebook. In dat filmpje loopt de man maskervrij langs de rekken in een warenhuis en likt er de verpakte waren met zijn tong. Zo te zien heeft hij er deugd van.

Ook mister T. kon er allicht om lachen. Dat doet hij nog, maar groen en hij draagt nu een masker!

Grootouders/ kleinkinderen: opnieuw een match?

Wellicht het grootste verschil tussen corona 1 en 2 zijn de contacten tussen grootouders en kleinkinderen. Dat onderwerp voerde de hoofdtoon tijdens golf 1, maar komt tijdens golf 2 amper ter sprake.

Geen contact tussen generaties, dat was – buiten het algemene ‘blijf in uw kot’ – één van de meest indringende boodschappen sinds maart 2020. Met als uitloper het contact tussen grootouders en kleinkinderen. Dat mocht absoluut niet. Het zorgde voor vele emoties, maar ook voor efficiëntieproblemen. Want hoeveel grootouders vangen hun kleinkinderen niet op tijdens ziekte, voor of na school, of tijdens vakantiedagen? Bovendien boemde het thuiswerken, waardoor ouders van vooral jonge kinderen met de handen in het haar én op de laptop zaten. Hoe kan je in godsnaam thuis werken met ukken van

1,5 en 3 die je voortdurend afleiden, een papje willen of een schone broek? En niet naar de (nog jonge) grootouders mogen? Die laatsten zagen met lede ogen hoe hun kinderen steeds meer stress kregen met die ukken, terwijl zij zelf werkloos toekeken en niets liever wilden dan hun kinderen ontlasten. Maar het oordeel was duidelijk. Op de vraag ‘of het ook niet met jonge grootouders kon?’, antwoordde virologe Erika Vlieghe op 24 april op de radio: “Ik zou dat voorlopig niet doen”.

Bezorgdheid over grootouders blijft

Sinds juli 2020 lijkt de match grootouders-kleinkinderen geen probleem meer. We horen er niets over op radio en tv, we lezen er ook niets over. Is contact tussen verschillende generaties plots geen probleem meer? “Grootouders zijn nog steeds een grote bezorgdheid in de coronabesmettingen”, zegt Groenparlementslid **Barbara Creemers**, die in de Coronacommissie zit. “In de eerste piek waren het vooral de grootouders die het meest en vaakst besmet werden. Dat ligt in de tweede piek anders: nu zijn het vooral 20ers en 30ers, maar die kunnen op hun beurt grootouders besmetten. Intussen probeerde de GEES rekening te houden met het mentale welzijn van grootouders zonder hun kleinkinderen, maar de bezorgdheid over de lichamelijke gezondheid is er nog wel degelijk. Dus:

voorzichtig blijven, beperkte (bubbel) contacten houden, grootschalig testen en strenge quarantainemaatregelen”, aldus het Groene parlementslid.

Leeftijdscriminatie?

Feit is wel dat er op 18 mei 2020 een versoepeling rond contact tussen grootouders en kleinkinderen goedgekeurd werd dat veel kritiek uitlokte. Na twee maanden verbod mochten grootouders en kleinkinderen mekaar terug bezoeken, maar wel onder voorwaarden: je moest als grootouder jonger zijn dan 65 en geen onderliggende aandoeningen hebben. Vooral die 65 werd erg bekritiseerd, o.a. door de Vlaamse Ouderenraad, die de maatregel betitelde als ‘leeftijdscriminatie’. Volgens de Ouderenraad moet wie kwetsbaar is, beschermd worden. Maar dat kan beter door richtlijnen die toegespitst zijn op onderliggende gezondheidsproblemen. Een leeftijdsgrens van 65 installeren, om een kwetsbare groep te duiden, is niet onderbouwd. Een 65-plusser kan perfect gezonder en minder kwetsbaar zijn dan een 40-er. Ook vindt de Ouderenraad een leeftijdsgrens gevaarlijk, want we riskeren hiermee leeftijdsdiscriminatie te normaliseren in onze samenleving. Welk signaal geeft dit aan werkgevers die 60-plussers in dienst hebben? En waarom zou je nog iemand laten doorwerken na 65 als die schijnbaar zo kwetsbaar is?

'Vrouwelijk' leiderschap nodig voor klimaat?

Dr Katharine Wilkinson is klimaatexpert en vicevoorzitter van het Drawdown Project, dat klimaatoplossingen bundelde in een heuse bestseller. Time Magazine verkoos haar als één van de 15 prominentste vrouwelijke klimaatactivisten. "Gendergelijkheid is een must om de opwarming te stoppen", zegt ze. Maar er is meer. Want het zijn niet toevallig jonge vrouwen die het klimaatprotest leiden.

De klimaatcrisis is niet genderneutraal. Ze maakt arme vrouwen extra kwetsbaar, zowel in de VS –in New Orleans, na orkaan Katrina– als in het Zuiden, waar extreem weer tot meer kinderhuwelijken en seksuele uitbuiting leidt. Meisjes lopen om water of hout te vinden voor het gezin. Ze kunnen niet meer naar school. Ze worden vaker aangerand. Dat ondermijnt hun al beperkte rechten en kansen. **Precies daarom is de eis van gendergelijk-**

heid zo belangrijk. Klimaatstrategieën moeten genderongelijkheid aanpakken, door slachtoffers te betrekken bij concrete oplossingen voor hun water-, voedsel- of energieprobleem. Zij zijn immers ervaringsdeskundig. Helaas worden arme vrouwen en meisjes zelden gehoord, laat staan betrokken bij beleidsplannen. Ze zijn afwezig in regeringen, bij investeringsbeslissingen van bedrijven en in het gerechtelijk systeem. Dat is onrechtvaardig en maakt een effectieve aanpak van de klimaatcrisis onmogelijk.

Daarnaast zagen we vooral jonge dames het klimaatprotest op gang trekken vanuit een 'conventioneel vrouwelijke' leiderschapsstijl. De toekomst van de gemeenschap is wat hen drijft, niet prestige en macht. Zij werden daarom katalysators voor verandering. Hun stijl is precies wat de wereld nodig had. Veel te lang waren leiders gefocust op winst, macht en prestige en net dat heeft ons in de klimaatcrisis gestort. Wat typeert dit 'vrouwelijk' – maar niet tot vrouwen beperkt – transformationeel leiderschap?

- **de focus op verandering.** "Ik zie vrouwen en meisjes sterk relationeel, samenwerkend en ondersteunend bezig om gemeenschap te bouwen. Ze overstijgen hun ego, competitie en de drang naar controle, die een belemmering zijn voor verandering."

- het engagement om de **klimaatcrisis en systemisch onrecht samen aan te pakken.** "Ik zie vrouwen en meisjes inclusie van kansarme groepen centraal stellen. Zij vinden sociale gelijkheid niet ondergeschikt aan overleven, het is overleven."
- **de gerichtheid op het hart en niet alleen het hoofd.** Vrees, verdriet, heldenmoed, slopende onzekerheid soms, gewoonweg alles gaat mee in het innerlijke proces dat verandering op gang brengt. Bij het integreren van hoofd en hart vinden morele helderheid, wetenschappelijke precisie en verbeelding elkaar. Zo kunnen hoge doelstellingen samengaan met aandringen op actie. Precies wat Greta Thunberg en de klimaatjongeren deden!

De klimaatcrisis is het gevolg van niets ontziende groei en de concentratie van rijkdom en macht in de handen van enkelingen. Die weten goed wat ze doen maar zijn veel te weinig bekommerd. Zij blijven verandering blokkeren. Helaas kan de planeet met hen aan zet niet overleven. De mensheid evenmin. Daarom wil Wilkinsons 'vrouwelijk' leiderschap en onverkorte gendergelijkheid. "Om alles te veranderen is iedereen nodig. Elke oplossing en elke oplosser, ieder stel hersenen, ieder stukje hart, ieder stel handen!

'Nooit meer hetzelfde'

© Kristiaan Driesen

Met Paul Driesen (77) maakten we ooit de eerste GroenPlusfiets-tochten in Limburg. Nu is Paul net terug van vijf dagen rondtoeren in het Turnhoutse en hij heeft er, naar eigen zeggen 'erg van genoten'. Half maart zag het er nog heel anders uit. Paul was toen een van de talrijke Alkense COVID-19-patiënten. 42 van hen lieten daarbij het leven. Dankzij een uitstekende medische begeleiding kon hij afrekenen met het virus. Dit is Pauls verhaal.

'Al van voor mijn pensioen – Paul werkte als elektro-mechanicus bij RTT-Belgacom-Proximus – zing ik in het Amarillyskoor in Alken, de plek waar ik geboren en getogen ben. Meer dan waarschijnlijk heb ik mijn besmetting opgedaan in het koor, tijdens het zingen op 7 of 9 maart. Eerst voelde ik nog niets, maar op 15 maart ging ik toch

maar op controle in het Hasseltse Jezuïetenziekenhuis. Ik had koorts en voelde wat pijn in de ledematen. Toch werd ik terug naar huis gestuurd, want 'ik was niet ziek'. 's Nachts steeg de koorts en ik raakte helemaal verward. 's Morgens werd ik, met alle coronaverschijnselen, opgenomen in het ziekenhuis van Sint-Truiden. Daar is voor mij onmiddellijk 'het licht uitgegaan'. Ik raakte in coma en na de eerste week ben ik overgebracht naar Hasselt. Vier weken lag ik daar in coma, een zwart gat waarvan ik me niets meer herinner. Dit blijft voor mij iets onwezenlijks, alsof die periode niet bestaan heeft in mijn leven. (pauzeert even) Ik werd ook geïntubeerd, een bijzonder nare ervaring, de inbreng van zo'n beademingspijp. Na vier weken ben ik dan terug ontwaakt. Ik werd uitstekend verzorgd en begeleid door dokters, verpleegsters en personeel. Al die tijd was het voor mijn familie heel bang afwachten of ik het wel zou halen. Via mijn zoon werd Mia, mijn vrouw, op de hoogte gehouden door het ziekenhuis. In die periode overleed mijn oudste broer aan corona, wat ik pas achteraf heb vernomen. Bleek toen ook dat Alken, met 42 overlijdens, de zwaarst getroffen coronagemeente was.'

Paul was dus een van de gelukkigen die het kon navertellen. Maar dan moest de revalidatie nog beginnen.

Paul: 'Bij het ontwaken stel je vast dat je heel moeilijk kan praten. Stappen lukt in het begin helemaal niet. Met veel ondersteuning en begeleid door een kinesist zet je uiteindelijk je eerste stappen. Ook je fijne motoriek is bijna nul, waardoor je bv. niet meer kan schrijven. Opnieuw leren schrijven, je kan je dat moeilijk voorstellen! Revalideren was dus de boodschap. Met veel geduld en hulp weerom leren stappen, praten en schrijven. En je evenwicht herstellen en bewaren! (pauzeert) Zingen lukt nog steeds niet, vanwege longproblemen. Ik hoop dat ze me dat niet voor altijd hebben afgenomen...'

Nu, bijna 5 maanden later, stelt Paul het relatief goed. Maar wat heeft COVID-19 met hem gedaan?

Paul: 'COVID-19 heeft me doen inzien hoe belangrijk gezondheid, sociaal contact, vriendschap en solidariteit zijn. En hoe ze ook voor een groot deel je levensvreugde bepalen. Mijn familie en vrienden zijn me nog dierbaarder geworden, na deze ziekte die me bijna gevelde had. Nu is het nog even doorbijten tijdens de resterende revalidatiemomenten. En voor het overige... genieten van de kleine, dagdagelijkse dingen. Mijn leven en dat van mijn familie zal nooit meer hetzelfde zijn. We staan nu veel dichter bij mekaar en we relativeren de dingen.'

Jedereen digitaal mee!

© Hugo Van Dienderen

Corona en de lockdown hebben het digitale tijdperk definitief ingeluid. 65-plussers ontdekten het beeldbellen massaal. Internetten, berichtjes zenden via WhatsApp en thuisbankieren waren al digitale activiteiten die de meesten onder ons al kenden. Maar is iedereen digitaal wel mee?

Vele 65-plussers zijn actief op internet, dankzij cursussen of handige kleinkinderen. Toch zegt een onderzoek in Nederland dat de helft van de 55-plussers wel eens twijfelt bij het bedienen van de smartphone en het vinden van de juiste informatie. Velen zijn bang om fouten te maken. Driekwart van de senioren vreest de digitale dienstverlening niet bij te kunnen houden.

Ouderen blijven ook fysiek niet zonder gebreken. Door reuma of Parkinson zijn knoppen en toetsen moeilijker te bedienen. Digitaal betalen zit er dan niet meer

in. Bedrijven en overheden bedenken vaak creatieve excuses om ouderen fysiek op afstand te houden!

Aanschaf vaak het probleem

Wie maandelijkse afschriften wil ontvangen, krijgt bv. geen korting meer. Ouderen raken zo het financieel overzicht en hun onafhankelijkheid kwijt. In veel oudere gezinnen zit vaak maar één partner aan de computer. Valt die weg, dan is het voor de overgebleven partner vrijwel onmogelijk om bij te blijven.

De Vlaamse Ouderenraad zegt dat de hoge kostprijs voor de aanschaf een probleem is. 1 oudere op 6 leeft met een risico op armoede. Uit een ICT-enquête van het Belgische Steunpunt tot Bestrijding van Armoede, Bestaansonzekerheid en Sociale Uitsluiting (2017), blijkt dat bijna de helft tussen 65 en 74 jaar nog nooit op internet was. Corona had een groot impact op het gebruik van digitale middelen, zegt een onderzoek van de VUB, Universiteit Maastricht en HOGENT. Er werd meer getelefoneerd en velen zijn gaan beeldbellen. Toch is een kwart van de ondervraagde ouderen nog niet aan de slag met digitale toestellen. Een half miljoen beschikt dus niet over digitale middelen of vaardigheden. "Ouderen riskeren weer het slachtoffer te worden", zegt mediaprofessor Lieven Demarez.

Gevolgen digitalisering in de gaten houden

De Vlaamse Ouderenraad stelt verder vast dat de overheid onvoldoende aandacht schenkt aan de gevolgen van de digitalisering. Er kan niet meer met papier worden gewerkt, of het is een kruisweg om het vereiste document te bemachtigen. Er worden wel gratis computers en internet ter beschikking gesteld, maar het is niet evident om naar de lokale bibliotheek te gaan. En dan zijn er ook de psychologische drempels. Hoe vaak hoor je geen berichten over virussen, hacking en internetfraude? Volgens de Vlaamse Ouderenraad mag dan ook nog niet alles digitaal. Horen we er nog wel bij? Senioren willen zo lang mogelijk zelfstandig functioneren. Gemeentebesturen moeten dus nog meer doen. Het wordt ook tijd dat ouderenbonden, overheden en vakbonden, samen met instellingen en ondernemingen, de krachten bundelen, één front te vormen tegen de digitale uitsluiting van ouderen. Bij elke nieuwe maatregel hoort de reflex "kan iedereen mee?"

Als je toch al mee bent, probeer deze link, met 21 handige apps al even: www.thuiscomfort.nl/nieuws/21-leuke-en-handige-apps.voor.senioren.html

'Kansen na corona'

Meyrem Almaci

Petra De Sutter

Naar aanleiding van de coronapandemie hebben twee auteurs, elk vanuit eigen ervaring, hun bevindingen en hun hoop op een andere toekomst neergepend. Beide politica's reiken ideeën aan voor de toekomstige regering. Tegelijk is dit een uitnodiging tot nadenken en tot gesprek. Meyrem en Petra leggen de link tussen COVID-19 en de klimaatopwarming. Beiden zijn even belangrijk, want met mekaar verbonden.

Blijft de vraag: gaan we na corona 'De goede kant op?'

COVID-19 was genadeloos. Miljoenen mensen moesten in afzondering, fysisch contact met vrienden en familie was te mijden, werknemers gingen telewerken, kinderen konden niet meer naar school; maar vooral duizenden mensen werden gehospitaliseerd, waarvan een gedeelte eenzaam stierf, al dan niet na een pijnlijk ziek-

teverloop. Dit alles liet de burger niet onberoerd. Op wat losbollen en critici na toonden velen zich solidair: naasters maakten mondkmaskers, artiesten organiseerden online optredens. Iets dergelijks deed zich voor bij de sportlui, die ons tot bewegen aanspoorden. Leerkrachten gaven online les, laptops gingen naar minder bedeelde kinderen. Tablets kwamen ook bij ouderen, zodat ze in contact konden blijven met hun familie. En voedsel werd bedeed aan kansarmen. Uit die solidariteit en de behoefte aan contact bleek nog maar eens dat de mens een sociaal dier is.

Ongelofelijk ook hoe de natuur reageerde op dit alles. Vissen in de Italiaanse rivieren, minder luchtvervuiling in heel wat Aziatische steden. (Hopelijk wordt dit ook de redding van de pangolin, of schubdier, in China beschouwd als lekkernij en als afrodisiacum.) 'Hoe lang zal deze wake-up-call duren?', vragen de auteurs zich ook af. Toen de maatregelen werden versoepeld, dachten sommigen dat ze hun vroegere leven konden hervatten. Ik vrees dat ze nog altijd niet begrepen hebben dat er een klimaatcatastrofe op ons afkomt. Maar laten we, net als Meyrem en Petra, optimistisch blijven. Beiden zijn ervan overtuigd dat op de puinhoop van deze crisis een nieuwe samenleving kan ontstaan. En dat de gezondheids- en de klimaatcrisis samen zullen worden aangepakt. Terugkeren naar het verleden zal niet meer lukken, want de economische groei uit het verleden was niet duurzaam.

Almaci en De Sutter hopen ook dat er een andere kijk komt op de gezondheidszorg. Dat de helden van vandaag ook blijvend waardering krijgen. Naast een snellere aanpak van de klimaatcrisis verwachten ze dat geïnvesteerd wordt in o.a. een warme ouderenzorg. Tegelijk zijn eerlijkere belastingen noodzakelijk, met een solidariteitsbijdrage voor de allerrijksten.

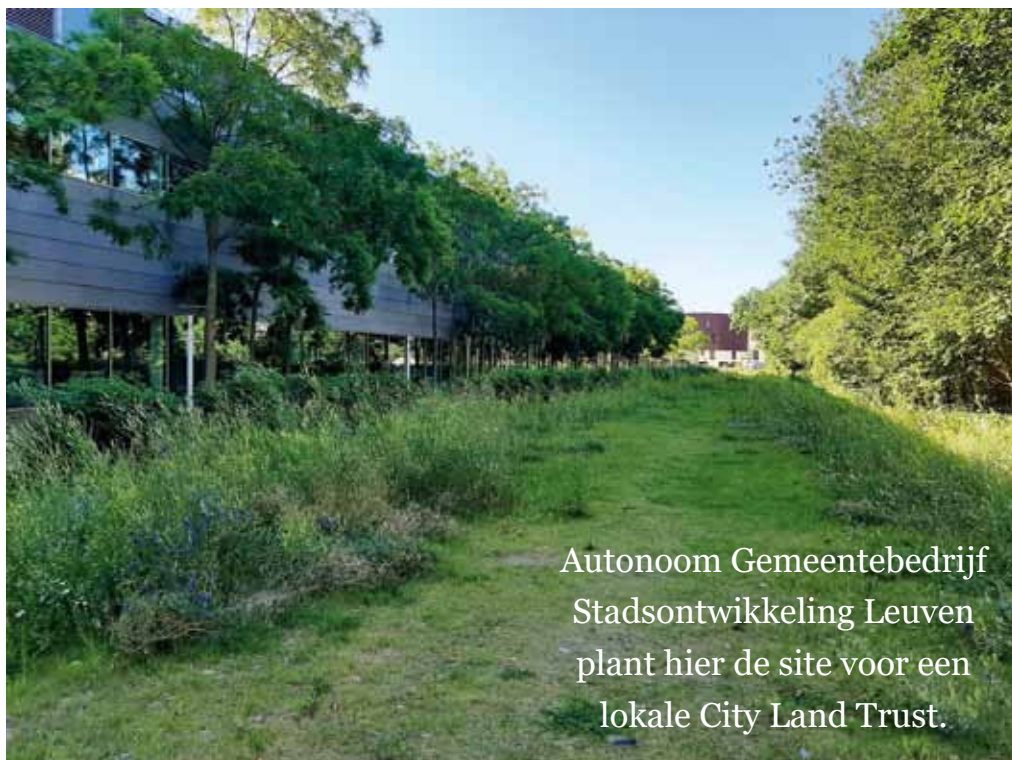
En een keuze voor en een investering in een Europese Green New Deal.

De hele crisis werd veroorzaakt door een te grote druk op het ecosysteem. Het risico op een nieuwe gezondheids-crisis kunnen we verkleinen door in te zetten op milieu en biodiversiteit. De wetenschap wijst hierbij de weg en vele oplossingen zijn gekend. Het is nu aan de beleidsmakers om die in realiteit om te zetten.

Als medicus stelt Petra voor om twee curves tegelijk aan te pakken; die van het virus en die van de klimaatopwarming. Bescherming van de natuur en van het klimaat zal ons veel miserie en centen besparen, maar ons ook gewoon gelukkiger maken. Naast het Bruto Binnenlands Product moet er een andere graadmeter komen, m.n. het Bruto Nationaal Geluk.

'Kansen na corona', biedt crisis en oplossingen goed samen. Tegelijk vormt het boek een aanzet voor gesprek en gedachtewissel.

Huren anders bekeken

Autonomo Gemeentebedrijf
Stadsontwikkeling Leuven
plant hier de site voor een
lokale City Land Trust.

© CLT

In België lijkt 70% eigenaar te zijn van een eigen woning. In steden zijn er in verhouding meer huurders. Sociaal-economisch maakt het veel uit, als je langdurig huurder bent. Vanuit het besef dat wonen een basisrecht is en dat iedereen eigenlijk hetzelfde doet: slapen, zitten, koken, eten, schuilen.... is het goed om na te gaan of we niet toe zijn aan andere woonformules.

Een hypotheek aangaan kon vroeger met een afbetaling over 10 à 15 jaar en zonder eigen middelen. Nu is meestal een lening nodig over 20 à 30 jaar en minstens 10% eigen inbreng. Dat ligt voor velen moeilijk, wegens onzekerheid omtrent vast werk, laag inkomen, werkloosheid... De huurprijzen zijn ondertussen niet min. Ik merk bij steekproeven op 50 jaar een drievoudige stijging ten opzichte van de index. De gemiddelde maandhuur in Vlaanderen is nu € 600. Bij een nieuw huurcontract worden die prijzen graag opgetrokken. En dan zien we eerder prijzen in de

ordegrootte van € 800 en meer. Dat is momenteel het equivalent van een lening van € 160.000 op 20 jaar. We kunnen ook berekenen hoeveel dat is bij levenslang huren. Het verschil is wel dat een huurder, in tegenstelling tot een eigenaar, in die periode dat geld kwijt is. Dat gaat finaal naar de verhuurder, die zo zijn kapitaal verdubbeld weet. Sociaal valt dit niet te verdedigen!

Een deelaspect is, dat huurders meestal hoge verwarmingskosten hebben, terwijl verhuurders de motivatie missen om huurhuizen te isoleren.

Daarom meen ik dat voor een huur op korte termijn, bv. tot 5 jaar, de huidige regeling behouden kan blijven; maar eens de duur langer is, een soort aandeelhouderschap in de eigendom redelijk zou zijn. Het uitwerken van juridisch realistische modaliteiten ervan geef ik graag door aan notarissen.

Bestaan er andere vormen?

Bij een huurkoop koopt de huurder na zijn huurperiode de woning, waarbij de huur dient als voorafbetaling. Koopt hij de woning niet, dan kan hij zijn huur niet terugvorderen. Deze formule is aan herziening toe.

Bij sociale woningen liggen de huren veel lager. Maar veel gewezen sociale woningen zijn ingekocht door de bewoner en worden later duur verkocht. Ze blijven beter in beheer bij de sociale huisvestingsmaatschappij. Ook hier

valt een soort aandeelhouderschap te regelen.

Uit Amerika is een hybride eigendomsformule overgewaaid, de Community Land Trust. Die is daar ontstaan vanuit woningnood bij mensen met een lager inkomen. Dankzij deze formule hebben die gemeenschappen de bankencrisis goed overleefd. De aanpak houdt een andere eigendomsvorm in voor grond en woning. De grond blijft eigendom van de gemeenschap (bv. de gemeente), de bewoners en de burens of geïnteresseerden, elk voor 1/3. Dit maakt de aankoop van de woning zelf haalbaarder. En om speculatie tegen te gaan, gaat 3/4 van de meerwaarde van de woning bij mogelijke verkoop naar de Trust. Verhuis je vooraleer het huis 'afbetaald' is, dan is dat geen probleem. Er wordt verhoudingsgewijze afgerekend. Tot nu toe lijkt dit systeem vooral doenbaar bij collectieve projecten. Het aantrekkelijke is niet alleen de verlaging van kost, maar ook het sociaal experimentele ervan.

Bij ons lopen in Brussel en Gent al pilootprojecten, Antwerpen en Leuven volgen. Hopelijk groeit deze formule exponentieel.

Het lijkt me een goede zaak als de waaier aan woonvormen tussen huren en kopen vergroot. En dat het huursysteem herdacht wordt, in de geest van een sociaal betere verdeling van het woonrecht.

Meer ruimte voor Samenhuizen

© Martin Pécheur

Eerder al knipte de Vlaamse regering de vleugels van de nieuwe bouwmeester, nu wil ze de subsidies intrekken van de vzw Samenhuizen.

Ons klimaat wijzigt. Meer hittegolven, lange droge periodes, hevige regenbuien, tekort aan water... Elders in dit Zilverblad hadden we het over de Blue Deal, het plan van minister Demir om water meer ruimte te geven. Maar die Bue Deal kan niet zonder betonstop. En die betonstop kan niet als we niet anders gaan bouwen en wonen. Geen vrijstaande woningen in verkavelingen ver van de dorpskern, wel kleinere wooneenheden met gezamenlijke ruimtes.

Voormalig Vlaamse bouwmeester Leo Van Broeck trok Vlaanderen rond met deze boodschap en maande de Vlaamse regering aan tot een ander ruimtelijk beleid.

De Vlaamse regering wilde af van een ambitieuze bouwmeester. Zijn

opvolger, Erik Wieërs kreeg de opdracht zich terug te plooiën op zijn kerntaken.

Diezelfde Vlaamse regering geeft nu ook een negatief advies voor de subsidiëring van de vzw Samenhuizen. Deze vzw promoot al 20 jaar lang collectief wonen in Vlaanderen.

Samenhuizen of cohousing wordt door de tegenstanders graag weggezet als iets voor overjaarse hippies en zonderlinge yogasnuivers. Niets is minder waar!

Wat samenhuizen kenmerkt is dat de bewoners een aantal gemeenschappelijke ruimtes delen. Sommige samenhuizers delen (in gemeenschapshuizen) bijna alles en hebben alleen een privéslaapkamer; andere hebben een autonome privéwoning binnen een gemeenschappelijk woonproject. Niet elk gezin hoeft een apart 'washok', fietsenstalling, tuin... Bovendien worden woningen vandaag gebouwd op maat van 'speciale' gelegenheden, groot genoeg om familie of vrienden te ontvangen... Je kan hiervoor ook een gemeenschappelijk lokaal voorzien in je project. Bouwpromotoren en architecten blijven beweren dat er geen vraag is naar collectieve woonvormen in Vlaanderen. Uit recente bevestigingen blijkt dat steeds meer jongeren, maar ook alleenstaanden en ouderen collectief willen wonen. Nu al zijn er projecten voor collectief wonen voor ouderen. 'De Living' verbouwt oude gebouwen, zoals het Karmelietessenklooster in Gent, Het

Boeckenbergkasteel in Deurne en de Sandershoeve in Oostende tot entiteiten waar senioren samen kunnen oud worden. Meer info hierover vind je op wonenindeling.be.

Dit is wat vele jonge senioren willen, zelf hun toekomst in handen nemen; niet afhankelijk worden van de kinderen en niet moeten kiezen voor een woonzorgcentrum. Het prijskaartje van deze projecten is helaas niet voor ieders portemonnee. Huisvestingsmaatschappij 'De ideale woning' realiseerde in 2016 in Borgerhout een gemeenschapshuis voor kansarme ouderen. Iedereen vindt het een fantastisch model, alleen... de Ideale woning vocht er tegen regels en vooroordelen. In 2021 gaat, dankzij voormalig Groen schepen Joost Filet, eindelijk een tweede huis open in Kontich.

De voorbije 20 jaar steunde de vzw Samenhuizen deze en andere initiatiefnemers en kaartte ze de structurele problemen aan waarmee samenhuizers worden geconfronteerd.

Je kan de vzw Samenhuizen steunen door een petitie te tekenen. Meer info over die petitie, maar ook tips om een samenhuishuisproject op te starten en mooie voorbeelden van geslaagde projecten, vind je op www.samenhuizen.be.

Als de bouwmeester en de vzw Samenhuizen de handen in elkaar slaan, komt er in Vlaanderen eindelijk meer ruimte voor collectief wonen.

De kracht van de stilstand!

De voorbije maand onderzocht de Vlaamse Corona-commissie de toestand in de woonzorgcentra (WZC).

Welke conclusies trok de commissie uit de coronaanpak in de WZC? Kiest men voor een andere opvang van kwetsbare ouderen?

Na pakkende getuigenissen van bewoners en familieleden – bewoners die weken op hun kamer bleven zonder bezoek, partners die na 60 jaar van elkaar gescheiden werden, mensen die onvoldoende verzorgd werden en stierven van angst en eenzaamheid – besloot de commissie dat het welzijn van de bewoners primeert. Het WZC moet in alle omstandigheden één vaste bezoeker per bewoner toelaten. Amper enkele dagen later sloot het Zorgbedrijf Antwerpen 10 van haar 19 WZC voor alle bezoek. Een vermoeden van besmetting volstond. Heel wat ander WZC volgden. Ondanks de beslissing van het parlement werden kwetsbare ouderen opnieuw gescheiden van hun geliefden. Onaanvaardbaar!

GroenPlus vroeg de Groen leden in de commissie ook stil te staan bij de gevolgen van de opvang van kwetsbare ouderen in grootschalige instellingen. Dit debat werd door de commissie verwezen naar later.

Niet later maar nu moeten we andere keuzes maken! Vandaag staan 9000 rusthuisbedden leeg. Ook voor Corona was er al overcapaciteit. In plaats van nu te

kieszen voor de afbouw van de instellingszorg, engageert minister Beke zich, onder druk van Zorgnet-Icuro (de machtige koepel van ouderenvoorzieningen), om te blijven betalen voor de leegstaande bedden. Een factuur van liefst 122 miljoen! De ‘zorgbedrijven’ doen alles om deze bedden opnieuw ‘te vullen’. Kwetsbare ouderen en hun familie worden voor het blok geplaatst en zullen noodgedwongen moeten kiezen voor het grootschalige woonzorgcentrum, er is immers geen alternatief!

Minister Beke staat zwaar onder druk voor zijn foute aanpak van de coronacrisis. Hij blijft in het zadel omdat hij de machtige lobbygroepen in de zorgsector onvoorwaardelijk steunt. Naast 120 miljoen om leegstaande bedden te financieren, zorgde de minister er begin mei voor dat de Vlaamse regering het contract van € 100 miljoen voor contactopsporing toewijst aan de mutualiteiten.

Eind juli stond het contactonderzoek nog steeds niet op punt. Gemeenten namen tijdens de tweede corona golf meer verantwoordelijk. Samen met

huisartsen en wijkgezondheidscentra deden ze de opsporing veel sneller en efficiënter. De Vlaamse Taskforce weigerde dit te erkennen en draaide pas bij nadat prof. em. Jan De Maeseneer in Terzake stelde: *“De ziekenfondsen die de contact-tracing organiseren willen hun macht blijkbaar liever niet afgeven. Er is ook een contract met de overheid van 100 miljoen, dat is voor de ziekenfondsen een belangrijk financieel aspect...”*

Een buurtgebonden aanpak garandeert beter een gelijke toegang tot zorg en gezondheid, dat was al langer duidelijk. De uitbouw van die buurtgebonden zorg wordt echter steeds weer geblokkeerd door de machtige lobbygroepen die rekenen op de steun van de CD&V-ministers. De voorbije 20 jaar zijn die CD&V-ministers verantwoordelijk voor ‘de kracht van de stilstand’!

Begoede ouderen betalen zich intussen blauw voor minimale zorg in gecommmercialiseerde ‘zorgbedrijven’. Minder begoede ouderen vallen steeds meer uit de boot en vereenzamen in onaanpaste woningen, zonder de nodige zorg en ondersteuning.

Wacht je voor doemdenkers!

Facebook treedt op tegen QAnon

De populaire extreemrechtse complottheorie QAnon wordt vanaf nu aangepakt door Facebook, evenals de Antifa-anarchisten ter linkerzijde. Dat is koren op de molen van de complotdenkers.

De cijfers zijn indrukwekkend: Facebook verwijderde 790 groepen, honderd pagina's en 1.500 advertenties, en blokkeerde driehonderd hashtags geleerd aan QAnon-complotdenkers. Daarnaast kregen onder meer 10.000 accounts op Instagram restricties opgelegd.

Hiermee wil Facebook de verspreiding van de ideeën van

QAnon stoppen. De complottheorie heeft sinds de eerste berichten uit 2017 van de geheimzinnige 'Q' een groeiend aantal aanhangers in extreemrechtse kringen. Vooral in de VS, maar ook daarbuiten steeds meer.

Het basisidee van de complottheorie is dat een boosaardige elite - die de mainstream media, het bedrijfsleven, de wetenschap en 'oude politiek' controleert - een nieuwe wereldorde nastreeft. Als die er is, kan de samenzwering van pedofiele satanisten ongestraft kinderen misbruiken en hun bloed drinken. President Trump kan dit als enige tegenhouden. Hij constateerde deze

week met genoeg dat de QAnon-aanhangers hem erg mogen. "Dat waardeer ik", aldus de president, die al eerder op Twitter berichten van QAnon deelde.

QAnon doet het net als andere complottheorieën goed op internet. Het laatste halfjaar is de activiteit binnen dit soort groepen explosief gestegen, stelde *The Guardian* eerder vast. De groep, door de FBI aangemerkt als een potentiële binnenlandse terroristische dreiging, vormt volgens Facebook "een significant risico" voor de openbare veiligheid. Het techbedrijf heeft zijn eerdere criteria om als gevaarlijke organisatie te

'De restricties van Facebook zijn koren op de molen van het complotdenken'

STEF AUPERS (KU LEUVEN)
HOOGLEERAAR MEDIACULTUUR

worden aangemerkt moeten aanscherpen. Ze organiseren geen direct geweld, maar verheerlijken dat of hebben individuele leden met gewelddadig gedrag. Onder deze ruimere definitie vallen ook radicaal-linkse organisaties als Antifa. Hiervan zijn 980 groepen gesloten.

Stef Aupers, hoogleraar mediacultuur aan de KU Leuven, heeft moeite met het "ondemocratische" besluit en twijfelt aan de effectiviteit van de maatregelen. "Dat Facebook nu restricties oplegt, is koren op de molen van het complotdenken dat gevoerd wordt door een permanente boosheid op het systeem." 190

Sinds het begin van de pandemie daagden een heleboel complottheorieën op i.v.m. de oorsprong ervan. Bill Gates, het Instituut Pasteur, de CIA, de Mossad, de moslims, maar vooral de farmaceutische industrie en 5G, werden er door een legertje complotdenkers van verdacht achter de coronavirus te zitten. Dat hun theorieën niet gestaafd werden door feiten, of enige vorm van concreet bewijs, dat derde die 'denkers' allerm minst. Integendeel, talloze van deze bedenksels werden massaal verspreid in de sociale media en voor waar aangenomen, hoe gekker hoe beter. Zoals de bewering dat COVID-19 bedacht werd door een elite (?) om een gedeelte van de mensheid uit te schakelen!

Daarnaast had je de 'apocalyptici' die elke catastrofe, epidemie of natuurverschijnsel toeschrijven aan een godheid. Als straf voor de zonden, of om het einde der tijden aan te kondigen. En om de mensheid aan te sporen tot bekering en boetedoening, of zelfs tot het weg-schenken van alle overbodige goederen.

Professor Aupers, hoogleraar mediacultuur aan de KUL, stelde 'dat complottheorieën sneller muteren dan het virus zelf'. Mensen gevoelig voor complotten, kunnen niet aanvaarden dat rampen en epidemieën een natuurlijk, maar niet direct aanwijsbaar ontstaan kennen.

Hetzelfde gebeurt nu ook naar aanleiding van het zoeken naar een geschikt vaccin. Opnieuw duiken allerlei 'theorieën' op, waarbij vooral de Gates Foundation en de farmaceutische industrie het moeten ontgelden. Opnieuw worden de meest absurde veronderstellingen gemaakt, zoals de beschuldiging dat samen met de vaccin een middel zou worden ingespoten om mensen onvruchtbaar te maken; of een chip om hen traceerbaar te maken. Deze nonsens kan gezien worden als een vervolg op de stelling van ene dokter Andrew Wakefield, die in 1998 beweerde dat vaccinatie tegen mazelen autisme zou veroorzaken. De theorieën van deze kwakzalver werden inmiddels door alle wetenschappelijke publicaties

ontkracht, maar sommigen geloven dit nog. Anderen, zoals sommige aanhangers van Evangelische kerken, willen niet weten van vaccinatie, want die zou ingaan tegen het plan van God. Als die een mens, laat staan een kind, ziek maakt, moeten we zijn wil eerbiedigen. Zo hoorde ik ooit een moeder aan wie werd gevraagd: 'Wat als uw kind aan een vermijdbare ziekte zou sterven?' antwoorden: 'Dat is dan de wil van God die mijn kind aan zijn zijde wil.'

Die vaccinatie negationisten zijn vergeten dat heel wat vaak dodelijke ziekten inmiddels (bijna) verdwenen zijn, dankzij grootschalige vaccinatie. Het goede voorbeeld zijn de pokken, een ziekte die vroeger heel wat mensen doodde, of ze met afschuwelijke littekens in het aangezicht achterliet. Pokken zijn nu volledig verdwenen, zodat vaccinatie zelf niet meer hoeft. Ook polio is dank zij vaccinatie bijna verdwenen, behalve in groepen van ontkenners, zoals de streng gelovige Nederlandse bijbelgordel, die loopt van Zeeland tot Overijssel.

Voor mij persoonlijk kan een vaccin tegen corona niet rap genoeg komen. Zo kan ik me weer vrij bewegen in de maatschappij; zonder het risico ziek te worden of anderen te infecteren. Wie geëntubeerde patiënten gezien heeft, zal dit best begrijpen.

Werf mensen voor GroenPlus!

Gebruik het Zilverblad om mensen bij Groen(Plus) te betrekken. Je kan het blad achterlaten in de bib, bij de dokter of op een plaats waar mensen samenkomen. Als je een artikel tegenkomt dat een vriend of een kennis kan interesseren, bezorg het hem/haar, of vraag een extra nummer aan.

Extra nummers kan je opvragen via zilverblad@groen.be, of geef een telefoontje aan Walter Decoene, 0487/68.29.45.

Verantwoording

Tenzij uitdrukkelijk vermeld, berust de verantwoordelijkheid voor artikels en standpunten die in het Zilverblad verschijnen bij de steller ervan.

Colofon

Zilverblad is een uitgave van GroenPlus voor 55+ leden van Groen. Het blad verschijnt in maart, juni, september en december en wordt bij drukkerscollectief De Wrikker cvba gedrukt op cyclusPrint papier van 100% gerecycleerde vezels.

Verantw. uitgever: Mieke Vogels, Sergeant De Bruynestraat 78-82, 1070 Brussel.

Eindredactie: Walter Decoene.

Werkten mee aan dit nummer: Joris Willaert – Walter Decoene – Rita Van de Voorde – Marleen De Vry – Ingrid Pira – Kris Fierens – Catherine Stepman – Etienne Hoeckx – Mieke Vogels – Frans Roggen.

Redactieraad: Catherine Stepman – Elle Van Loy – Etienne Hoeckx – Frans Roggen – Ingrid Pira – Joris Willaert – Marleen De Vry – Mieke Vogels – Rita Van de Voorde – Walter Decoene.

Foto's: Lucien Vandenbroucke - Rita Van de Voorde – Liesbet Croughs – Walter Decoene – Marc Installé/Vlaamse Ouderenraad – Kristiaan Driesen – CLT – vzw Samenwerken.

Op het internet?

Natuurlijk. Elk nummer verschijnt op de www.groen-plus.be, de website van GroenPlus. En je vindt er ook nog heel wat andere interessante informatie.

Uitschrijven voor de papieren versie kan, met een brief(kaart) aan: Redactie Zilverblad, p/a Henri De Braekeleerlaan 47a, 2630 Aartselaar, of een e-mail aan walter.decoene@gmail.com

Het Meisje en de Viruloog

Om mijn onnozelheid te illustreren. Ik was ervan overtuigd dat Wij, de Nieuwe Belgen, goed bezig waren. Ons Maggie -een dokter!- hield het onder controle. Als zij het niet wist, dan wist Marc uit Ranst het wel, een viroloog die perfect vertelde wat we moesten doen. Bijkans 10.000 doden later is mijn optimisme foetsie. Dat kwam een beetje door Beke. Als die iets werd gevraagd, ging ik lopen. Moest nie weet nie. Dat hij gewoon zegt dat hij het niet weet. Wie kan hem dat kwalijk nemen? Altijd weer opnieuw probeerde hij er zich uit te lullen, als de directeur van een nonnenschool. Ik kreeg er bulten van op mijn tanden.

Wat moest er gebeuren met die “oudjes” in de wzc? Bezoek? Geen bezoek? Wie weet dat, jong? Liet je het over aan de deskundigen dan vonden die dat de politiek zijn verantwoordelijkheid moest nemen! Maar zij hadden niet gezegd dat er weer bezoek moest toegelaten worden.

Zowel voor de politici als voor de deskundigen was het duidelijk dat mondmaskers geen soelaas zouden bieden. Dus verbood Beekje meteen het gebruik in de wzc. Trouwens, die virussen vlogen toch gewoon door die maskers. En bovendien, de Chinezen waren ze komen terughalen, om ze naar hun Wuhan te sturen.

Bij de Duitschen hielpen de mondmaskers ook niet, toen. Nu oppert der Spiegel dat een gemaskerd leven wel eens het nieuwe normaal zou kunnen zijn. Voortschrijdend inzicht? Bitte sehr.

Beke werd verweten dat hij altijd te laat kwam. Maar hoe kan je op tijd zijn als je niet eens weet waar je moet zijn. En ons Maggie dan? De maskertjes hielpen niet, en ze verplichten was niet nodig want DAAR WAS GEEN DRAAGVLAK VOOR! Toen ik haar dat voor de derde keer hoorde zeggen, reageerde mijn maag zeer ontdaan. Maar wat dan met de meisjes van de supermarkt, die doodsbang wegdoken als ik weer een homerische astmatische hoestbui kreeg? Geloofden zij dat na de coronacrisis de wereld er anders zou uitzien? Dat winst en economische groei hun beste tijd hadden gehad? Dat welzijn en gezondheid de parameters zouden worden van onze beschaving? “En gij gelooft dat en gij vertelt dat voort!”

Alleen mijn communistische overbuurvrouw eiste een coronataks. Tja. De rijken zijn weer rijker geworden. En ondertussen spreekt niemand meer van een ombouw van de maatschappij. “Want wie zal dat betalen? Wie heeft zoveel geld? Gratis geld bestaat niet”. En nog van dat.

In de zorg wordt alweer bezuinigd. Net alsof er nooit een coronacrisis is geweest. Toen zei de vorige minister van Geld en Vanoverhetveld dat onze sociale zekerheid goed heeft gepresteerd. Dus kunnen ze verder werken aan de afbraak. Want geloof nooit dat de financiële elites de wereld zullen veranderen.

Ik heb ondertussen een grote voorraad mondkapjes, voor alle genodigden op mijn uitvaart. En weet je wat? Het virus is op zijn retour, in Nieuw-Zeeland, en in Oostenrijk en nog wat berggebieden.

We hebben er ook een nieuw begrip bij: de bubbel. Wij hebben besloten dat onze kinderen en kleinkinderen in onze bubbel moeten. Kinderen geven het virus toch niet door. En indien wel? Iemand moet ze toch bij houden? Eigen bubbel eerst.